

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Sloga za našu masu stvari, a nasloga sve pokvari“ Nar. Pod.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Neodplaćeni se dopiši ne tiskaju. Prihvatana se pisma tiskaju po 5 svđ. svaki rodak. Oglasi od 8 rodakah stoje 60 novč, za svaki rodak više 5 novč. Ili u slučaju opotovanja na pogodbe za upisom. Novci se šalju poštom kao paketi (najbolje pošte) luno, preko i najbližu poštu valja točno označiti. Komu leg. ne dođe na vrijeme, nek to javi upravitelju u otvorenu pismu, za koje se na plaću postaraju, ako se izvama naplao i reklamira. Doplac se ne vradaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izdati svitkog četvrtka na otvorenom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili na odpravništvo. Najbolje govornici letovi se ne primaju. — Predplatna e poštom stoje 1 for., za svaku 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 50 i 15 za pol godinu. Izvan carovnih više poštarina. Na malo i br. 6 svđ.

Otvorenje zemaljskih saborah.

Carakia pismom od 28. novembra t. g. sazvani su svi zemaljski sabori Oslajtanije. Dugo se nije znalo hoće li se u obdó još ljatos sazivati zemaljski sabori jer se nije moglo prodividiti, da će djelovanje obijuh delognojah tako gladko teći, to da će ono svoja zasjedanja toli krzo zaključiti.

Govorilo se jedino o Českom i dalmatinskom saboru, da će se ovi svakako prije božićah bižadnanih na kratko zasjedanje sastati.

Medjutim — kako radosno — obavilo su delegacijo na vrijeme svoj posao to nobijašo ništa više na putu, što bi bilo moglo pričeti sazov saborah.

Kazali smo jar višo puta, kako je oslujtaniskim zemaljskim saborom uzahan djelokrug, u kojom njim su valja krotati. Njemački liberalni narodotočija sve niti državnoga života u carovinskom vieću, gdje bihadu znatada neograničeni gospodari. Pač kako što oni valja danas i samo žno, što su si ruko vezali u zemaljskih saborih, žali to isto evaki slobodotman državljanim, koji bi radjo vidio, da se zemaljski poslovi razpravljaju u zemaljskih saborih, gdje bi se mogli temeljitije proučiti i koristnije rešiti. Ovakvo se snada razpravljaju čisto zemaljska pitanja u državnom vieću, gdje se zaprestano boro i pobijuju stranke i stranačice, zaboravljajuć pri tom často posvo na prohibitko pojedinih zemaljaha.

Koliko nam je do danas poznato, biti će od neko važnosti zasjedanje Českoga i dalmatinskoga sabora. U prvom razprsti će se opot jozikovno pitanje, koje je u ovoj kraljovini još uvijek na dnevnom redu. Nekoji česki listovi pišu dašapće, da će predložiti radikalniji česki zastupnici, da se ukine posvo njemački jezik na viših i uredujih českih školah, ili da se uvede na njemačkih školah česki jezik kao obligatna predmet.

Njemački zastupnici nasuprot kane predložiti, da se izjavi zemaljski sabor proti jozikovnoj naredbi ministarstva pravosudja, čim će podignuti buru ne samo u saboru već takodjer i među samim pučanstvom.

U dalmatinskom saboru doći će na dnevani red osim običnih izvješćah zemaljskoga odhara o računih, proračunih, zakladah, itd., takodjer bar osam zakonskih osnovah, tičućih se narodnog školstva, izkorenuća zavijače, o utemeljenju javnih bolnicah, o preinacjenju zakona o vodah, o ustanovljenju zooljištaog voreisijakog zavoda itd. itd.

Program poročke gospode za predstojeće saborsko zasjedanje nije nam doduše poznat, nit znamo što je na

dnevnom redu prvih sjednicah, no suđedi po zadobivenom izkustvu, možemo slobodno kazati, da se neće podniti saboru nijedan iole zamašniji predlog, a kamo li kakova važna zakonska onova. Zemaljski odbor doći će po starom običnju sa izvješćih o pojedinih strukah zemaljske uprave, a saborski odbori — u kojih sjede skoro sami članovi vadine — pristati će to na brzu ruku i saboru predložiti na odobranje onako, kako to zemaljski odbor žali. Tako bi mogao naš sabor obaviti savasiliu posao u 6—8 dnua.

Nebude li kulivog predloga od strane manjine — od četvorice naših narodnih zastupnikah — zaludu bi to od 20 zastupnikah većine odočivali.

Narodni zastupnici imati će opot ugola, da kod razprave zemaljskog propredna upozoro vladu i saborsku većicu na silno nopravdo, koje se našuju našomu narodu u Istri, bilo u kojoj grani javnog života.

Glavna zadaća biti će narodnih zastupnikah, da već jednomo potaknu pitanje o društvenom utjorivanju zastatakih desotine. Iz zapadno Istro dolaze nam danomico upravo zdvojni vapiji. Narod nomažo višo snashti strahnih mukah, na koje ga stavljaju pojedini porezni uroci i njihovi organi. Tomu narodnom stanju mora se nači liela Naarod to odočuju punim pravom od svojih pouzdanikah.

Nedo biti možda neumjestno ako ovijh navodemo riječi jednog pripravakmeta iz zapadno Istre, koji je došao u našu uredništvo tražiti pomoći proti nosmiljanom postupanju jednoga poroznog uroda u poslu desetino. Tjosiili suo ga naimo, da će se valja dko u saboru u Poroču naći, koji će o tom predmatu progovoriti, a on nam prostodušno odgovori: »Ča nabi bilo dolgo gošpodine, da se sa onoh 40.000 forinti, ki se sako lito u Poroču za sabor i odbor potroše, odplati sa nas nevoljno kmeta nešto desetino?« Prepušćamo ovu želju neuka kmeta, gospodi od većine u istarskom saboru na razmišljanje.

Razprava proti R. Camusu.

(Dalje)
Sjedorok Zarič, o. k. Zandar.
Predsj. Što nam znata pripovjedati o zatvoru gosp. Camusa?
Sjedorok. Da se u onaj čas vikalo na galeriji »fuori gli schiavi« al na našim, da se nije moglo razumeti pojedine kriko; što sam samo kako je gosp. Ruggero Camusa zavitkuo tri puta zajedno sa ostalim »fuori gli schiavi«.
Predsj. Jeste li čuli ujedno vikati »Viva l'Italia, morte alla Croazia«?
Sjedorok. Nisam.
Predsj. Jeste li imali nalog zatvoriti upravo Camusa?
Sjedorok. Ne gospodine; nalog smo imali zatvoriti onoga, koji više.

Predsj. Ali, niste li rekli, da su i drugi vikali?

Sjedorok. Došli su vikali, bili su obrnuti pram dvoranu, tako da mi, koji smo bili van na vratih galerije, nismo mogli pravo razabrati što više; iznad pakto svi su mudali, nito nismo uspjali neg Camusa, koga smo ulovili in sagranti (tad kad je vikao).

Predsj. Jeli vam bio pridatan zaplanik prvo nego što ga podplasil.

Sjedorok. Ne, jer sam se pouzdao pa sam podplatio svojedno.

Predsj. Obiščunkih. Obiščunkih, što volite?

Obišč. Da nisam vikao »fuori gli schiavi« nego samo »fuori« i to obrnut pram ljudstvu.

Sjedorok Zusan, o. k. Zandar, potvrdi u svom izkazu prvoga.

Drž. oduj. Jeli Camus uzrujan bio kad je vikao »fuori gli schiavi«.

Sjedorok. Bio je sav crven u licu kad smo ga uspjali.

Drž. oduj. Jeli vam Camus onom prilikom štogod rekao?

Sjedorok. Kad sam mu ja rekao, da on kmo mučražnik orobu, morao bi se ponasht družiti, mi odgovori, da su svi ostali a on sam da je usplah.

Drž. oduj. Jeste li ga vidili dizati ruku?

Sjedorok. Jegan ruku i kločuk.

Drž. oduj. Čini vam se da je, onako šinedi, hotlo potaknuti drugo da isto čine?

Sjedorok. Da.

Sjedorok Ivan Sloković Gergorina.

Nekna nego da je bila volika buka, što je samo rieč »fuori«. Bojno ar, da so arubi galerija. Malo da je Bertoš mogao bolje od njega čuti i viditi što se na galeriji gadlja jer je skajno njoj baš naproti.

Sjedorok Dr. Ček nadelukh pastinski.

Uniško je u dvoranu baš kad se radilo o tom, da se drži tajna sjednice. Obiščstvu na galerije nije to po volji bilo, jer je pošdolo štropotati, a štropot hlvaio je avo to jači.
U to čuo je gdje Bertoš veli članovom vieću u hrvatskom jeziku: jeste li čuli vikati »Viva l'Italia, morte alla Croazia«; Daje veli: budud da ja nisam čuo onih riječi, hito sam provjedovati, nu kad sam vidio, da gosp. vladin povjerenik nije dno tim njegovim riečim nikakve važnosti, mučah i ja. U ostalom svjedok je pazio na sve, jer je imao o svomu jeziku obavijestiti. — Malo da bi bio čuo one rieči kad bi ih bio čuo izustio, jer još hvala Bogu nije gluh.

Predsj. Jeste li čuli rieči »fuori gli schiavi«.

Sjedorok. Nisam.

Predsj. Al kad drugi svjedoci izjavljaju, da su je čuli, moguće je da su bile izrečeno i rieči »Viva l'Italia e morte alla Croazia«, bez da ste je vi čuli.

Sjedorok. Nizako. Ruzlika je toliko med ostalim besjedacim i ovima, da kad bi bilo izučsene rieči »Viva i Morta«, bio bi je čuo, jer sam stojao Bertoš na desnu.

Brantić pit, dali je zaključak one sjednice zakonit bio, (Što to spada na stvar? Op. slagara) a svjedok odgovara, da nije jer da se o predlogu nije radovito govorilo; zsto da je obiščatvo bilo odaljeno samovoljom predsjednika.
Brantić. Jeste li čuli, da je Bertoša

rekao onim na galeriji: ovo vaše talijanako mučražnost!

Sjedorok. Nije istina; oaj je rekao samo u hrvatskom jeziku: jeste li čuli kako su članovi Camusovi zavitkuili »Viva l'Italia e morte alla Croazia«? Da je rekao još štogod, bilo bi to istolako čuo.

Predsj. Gosp. Bertoša, što volite vi na izkazu gosp. Dra. Čekuh?

Bertoša. Ja one rieči nisam rekao u hrvatskom nego u talijanekom jeziku; nu ako je čuo ono moje, morao ja čuti i ono Camusovo.

Drž. oduj. Oviha je razlika u jeziku, Molim gosp. prodjednika, da pita svjedoka Slokoviča, u kojim jeziku je ono Bertošino rieči on čuo.

Sjedorok Sloković. Ja sam je čuo u talijanekom jeziku.

Sjedorok Leandro Camus.

Nije čuo nego »fuori«. Kad bi se još štogod drugoga zavitkulo bilo, on bi to sigurno čuo bio; Bertoša nije mogao čuti vikati »Viva Italia e morte alla Croazia« jer tad bi to bilo morao čuti on i ostali.

Predsj. Vi dakle acentite, da je Bertoša kriva izkazao proti Camusu? A koji bi tomu, po vašom mnenju, mogao uzrok biti?

Sjedorok. Bit će valjda iz stranačstva. Sudač Dessantih svjedoku. Ali izkjučjete absolutno, da su bile izrečene i rieči »fuori gli schiavi«?

Sjedorok Leandro Camus. Izključujem Brantić. Recite nam, što su učinili oni od manjino kad su doznali, ča je Bertoša Camusu sudu prijavio? (Što to spada u razpravu? Op. slagara).

Sjedorok. Obratilo se na pokrajinski odbor sa izjavom, da dok bude obiščnom upravnim vieću na čelu Bertoša, čovjek bez sajetosti i kadar izmisliti so stvari najnovijojakulje nu štetu članovih itoga vieća (što je i dočko R. Camus član obiščnaskoga upravnoga vieća? Op. slagara) oni neče već pristustvovali sjednicama a to s razloga, što je u pogledu njihova osobna eksistencije (uostanomeno Op. slagara).

Drž. oduj. A riešitih kuko glasi?

Sjedorok. Nije nam još stigli.

Zalim budu prošitane političke informacije o tuženiku, koje nu nisu ni malo povoljne jer ga predstavljaju kuno čovjeka nemirna, kadra smetati javni poradak i mir, čovjeka izrazitog narodnog značenja i stoga lahko podpadljivu pod kazneni zakon.

Nakon toga progovori državni odvjetnik ovako: (šiledi).

Pogled po svijetu.

U Trstu dne 8. decembra 1886.
Sutrašnjim danom gastaju se svi zemaljski sabori ova polu držare. O važnosti i zadatku tih saborah a našepose istarskoga, govorimo na prvom mjestu. Mi čemo pazorno pratiti rad našega sabora u sadašnjem zasjedanju; to pridobiti sve što bude važnijega. Kod naknadnog izbora za dalmatinski zemaljski sabor izabrana je zadarska trgovančka i obrtnička komora poznatog talijanaka dia. Bajamontina.

I ugarska i austrijska deputacija, koje imaju za budućih deset godina...

poglavito od mnogobrojnih gombaljskih i strojačkih društava...

Iz Londona pišu, da je engleska vlada odlučila silom postupati u Irskoj...

Hrvatski ban grof Khuon-Hodervary, stigavši u subotu pred podno u Budimpeštu...

Ministar finansijskih Mijatović povesti će ekornih danah razpravu an arbskim društvom za monopol duhana...

U Beču, prvju sjednicu, u kojoj se je i jedna i druga deputacija konstituirala...

Franina i Jurina.

Fr. Him, špija... špija, da će to to rod po našu? Jur. Špija ti je on, ki neč druga dozna...

Car Aleksander prispio je prošloga potka naročito u Petrograd, da primi novog francuzkog poslanika...

General Kaulbars pošao je 5. t. m. u Gnoinu. Gabinet izdao je okružnicu na vlasti o poslanstvu Kaulbarsa...

U diplomatskih krugovih misle, da će Rusija, šim general Kaulbars predložio caru svoje izvješće...

Iz Bukarešte javljaju, da se od-lazak princa Vogoridesa u Petrograd dovodi u svezu sa njegovom kandidaturom za bugarski prestol...

Prošla nedjelja bila je kod Cham-pignya velika svečanost u prslavu šestnaestogodišnjice uspomeno bitke...

Jur. Da su to posolili i lepo položili u Barlioti ili va kabeta pak da su poslali nešto va Motovun a nešto va Buzet...

Fr. A ja bi rekao, da sve to njim neće koristiti zaš to i tamo slepi progledat. Ništarije, sram jih bilo...

biti prisiljena predložiti o. k. namjestništvu da se raspusti isti odbor.

Nadalje se pozivlje obrskelno glavništvo u Lovranu, da si prikrbri sposobnoosoblje za rukovodjenje obćinskih poslovalih...

Zemaljska junta obrada se ponovno na c. kr. zema. jsko školsko vijeće, da se učitelj D. u Čaplju blizu Plominja zamjeni s drugim učiteljem...

Pojaviv se neke neurodnosti kod pro-raduna obćinskoga glavarstva u Jelšanah, naključilo se, da se tamo odpošljaju jedna zemaljski računarski činovnik...

Iz Mošćenica pišu nam koncom novembra: Kad vam je ovaj odavle najavlje, da vam ja par redkih napienti prišo nego li se odputim u daleki svet...

Starodnovni orkva sv. Marice počela se već bila rušiti i ako dohete na dosta nepristojnom mjestu, i onakva kakva je bila, da pravo radomo, nije nam bila nužast.

Ima zato veliku zaslugu lakodjer g. Anton Dešković Smokvič, koji je nesamo potrebito te darovao nego i lepu svotu novcah. Prevideli taj starac je rodod Mošćenčanin i to iz gorje Drage.

Gođe je bila stara orkva, našlo se je živu vodu i to veoma dobru. A družani su se hepo složili i sakupili nešto novca (zašto lido hvala Tondišu Vlekšicu, koji je novac nahrao), kojim će se voda ozdržati, dašje bude vodu laglje crpiti.

Škola u Kanfanaru. Javili smo u svoje vrijeme, da je imenovalo zemaljsko školsko vijeće za Istru, g. Valasa, učitelja u Lindaru, učiteljom u Kanfanaru. Obćinsko zastupstvo zabrinuo najvrstnije molitelje, hitjede imati pod svaku cenu g. Craghičta.

Imenovanje g. Valasa a sledilo je već odavna, ali kanfanarska se djeca još lepo klatara a u školstičju miševi. Ide se valjda za tim, da tamošnjia djeca zabave ono, što se bljahu naučija pod vrljednim blvšim učiteljom.

Razne viesti.

Obćinsko zastupstvo može biti raspušeno... Najdalje mora se unložiti novi izbor...

Ivan Volnić. Opet plućo tužno. Istra nad gubika jednog svog šakotog nina. Iz Raklja dolazi nam tužna vijest...

Pokojnik rodio se od seljačke obitelji u Dragi bašćanjoj - on otoku Krku - god. 1845. Bija mu dakle sada tekur 41 godina.

Podlele mu Svevišnji vječni pokoji imenovanju. Suplent na c. kr. pripravnici u Koprju, g. Ivan Markelj imenovan je na istom zavodu prvim učiteljom.

Narodni zastupnici na prolasku. Jučer 8. t. m. bljnuh u našoj sređiti narodni zastupnici na istarskom saboru g. dr. Englišja i Vjek. Spinković, koji su pošli na sabor u Poreč...

Promjeno u trčansko koparskoj blakupiji. Doznajemo oti pouzdano strano, da ja premjosten g. Mate Gršković, kapetan u Opitju kao župo i upravitelj u Vaprimcu...

Zabava podružnicu sv. Cirila i Metoda u Tratu, obdržavana dne 7. t. m. u kazalitu 'Armonia' izpala je na sveobće zadovoljstvo. Bogati program, što no amo ga prihodi i u zanimaj broju, izveden je tođku po tođku vrlo prozno uz burno odohvranje slušateljstva.

Ide dakle svaka žest sl. odboru podružnicu, koji nam je prirodio tih ugodnu večeru a družinjom bljgunju povećano leptom sveticom čitog prihoda.

O kanfanarskoj pošti primamo sledede: Naš g. poštar izložio je nedavno na c. kr. pošterskom uredu tabelu sa talijanskim i njemačkim napisom, na hrvatskomu nelma ni traga...

Izvadak iz sjedncah zemaljske junta u Poreču u koliko je vrlodno, da se zabilježli. U sjednici 6. novembra nalje se građskomu glavarstvu u Rovinju, da pozove predjednika i podpredjednika cestnoga odbora izabranoga već u aprilu tek. god., neka izvieste, daji su nastupili službu te primlji u svoje područje kotarske ceste...

Fr. Dakle el i ti pokuši ostla na zalnu va Sredlšeo na 20. oktobra. Jur. On ti je Franc z umi, da toliko nemarib, tr da me nepoznaš...

Fr. Ala nebliti ti veroval, da biš a gotan... na ognju sel, da vladit, da nisan videl kada ti je pandur listić priniesal. Jur. San bil san i ja, ma san moral pokunjen ja i trč. na dne stola sedeti, znač gore se sezeli oni Štmanoji ljudi.

Fr. Dakle i traja je bli? Jur. Trinja je služil stol. Fr. A da se mu dali na dar. Jur. Borna rekli su mu, da staroga kaputa nlmaju, da noka zame to da je, tr da će mu i to rabit

Fr. A da je pak to bilo? Jur. Bili su dva postelna od živinčeta i osla kuhana glavina. Fr. Pak da će to njemu rabit? Jur. Va potrebo sve dobro pridje; homo va glavine da će sol držat, a postelci da te mu tuđ dobro prit; jedan da će mu bit mjesto burmut'oe ali tabakere a va drugen, da će kolu mešit kad bude Peplću geta ušil, znač kožu da su posalil va Mantovu strojiti. Fr. Po da ste to pak bil zvanil, da se je tamo govorilo? Jur. Skoro da ti nebl znal povedit, znač nisan razumel nič nego to, da neka svi ki su od prvoga tela ostanu doma ostim onih, ki su dobro poznali, da te bit šarenil. Fr. Staj pak celo živinče pojeli? Jur. Aj nismo znač je bilo progano blage veliko i stare a meso njako trdo; mi je povedal on oderub, da ni nikad još takovega odril; da te prit lepi tri pariget samo od glavi i od nog, i to za Peplću, prešdenta i njihovega tajnika. Fr. Da kamo ste a onem da je ostalo?

je mjesto odsjajna. Molba valja uložiti do 14. t. m. na rečeno sudbini. Kod k. kr. namjestništva za Primorje razpisana je služba pomoćnika uredovnog sluga. Plađa iznosi fr. 250, službena do-kladna 112 fr. 50 nov. Poddestalci s certifikatom imadu prednost. Molbu treba uručiti do 16. januara buduće god. namjest- ništva u Trstu.

Is Buzeta pišu nam, da pripravila samo trojica njih izborne listine za pred- stojeće obćinske izbore. Upozorujemo tamošnjih prijatelje, da ulože na vrijeme utoke protiv onih, koji budu pravi u listine umetnuli, i reklamiraju za one, koji budu stranakili iz listi- nah izpušteni, pravda imadu pravo izbora.

Na Buzetini je sve moguće, dakle pozor redoviti!

Nemilosrdno utjeriva- nje desetina na Kanfanarskim. Naši se se stariji sjedni, kako bijaše prošle go- dine mjeseca junija seljački deputacija iz Kanfanarske u Beču kod Njeg. Vel. cara i kraja u sveđenoj audienzi. Deputacija izručit oaru molbu, da bi se u bogomno kmetu odpuštili stini kmatai od desetina a glav- nice, da bi se mogla plaćati na obroka. Naši seljaci bijahu milostivo primljeni i ohrabreno njim bi, učiniti sve što bude mo- guće. Od tada je problema jedna go- dijina. Pitanje o desetini kno da je zapelo. Iz Beča neđuje se ništa u rovinjski porozni urod kno da je na obćinara kanfanarske zahornivo. Tako je ostalo sve do prošlog mjeseca.

Oni su se obavili posljednji obćinski izbori u Kanfanaru, oni li po seloje Kanfanarske četu vojnika, koji rukunaju pla- tožne naloge od sela do sela, od kude do kude. Najgora prošla su i ovaj put on- selu, koji su kod izbora glasovali za na- rodnu atraknu. Nevjerljivo, da je to puzli eludati. Odevidao jedan pišo nam o postu- panju vojnika su nevoljnim kmotom skoro nevjerojatnih svrkih. Imadu u ovoj ob- čini gospodarah, kojim su doneli vojnici do 16 puštenih naloga, a svakoje valja platiti po 5 nov. Tu se neputa imadu li- na te novčide, već plati makur je izpod nohtu izvukao.

U selu Mirovnici, primorjes, našli su vojnici u kudi 80 godnja, g kmata sa ho- loštom anahom. Pošto su našli dolo kućna vrata, izgrubo snesi posloje iz noćuh jer nije bilo imala platići vojnika. U selu Marići našli su u kudi trudnu ženu, koja nije mogla takse platići. Groziti njoj se tako, da je silota ohlojala. U drugom selu morado se islati 80 godnja holostna st- elion iz postelje te postije na viklu vojnika u kočulji u svojokstvo, da unamti prigleda- trakone od vojnika nove. Drugdje su opat ispod holostnika izvukli ponjavu, itd. Gdje noima kod kuće gospodar, li ako tuj nemože otmah vojnika platići, tuj odnesu sve što njim pod ruke dođje.

Kako jur rekomo, prolano najgora ona sela, koja su kuljanjskoj gospodi selopu napokoravaju. S Talijanji postupu se poava drugado.

Etio narodnim zastupnikom materijalo, da upitaju vladu i al. juntu, što li kno sa onim jednim pukom. Bolje je umrliti, nego li umirati, kažu već i naši seljaci: puku se jib dakle nomdi na teli nemil- lozdan nođu. Nošto valja u tom pitanju učiniti, imadu do narod odvojli jer mu je ovako nemoguće živiti.

Milostinjna prijateljem dell'avita nazionallite. Počunni g. Matteo Grossich iz Druguda javlja trčdanskomu L'Independente, da su mu poslala gos- poda iz Poreča nešto oko 360 for. a onu iz Trata oko 330 for, akupljeni za ono Dragudavo, kojim je ljetos tuća vinogrado i polja potukli. Milostinja ova stigla je ponešto kasno, a latino kaž- »tko pomože brzo, pomože dva puta, u dodci će svakako dobro onim stromahom. Ali nešto je drugo, što bi bio imao znanučiti g. Matteo Grossich. Nekim za- dovoljstvotom izlaze nalme, i tako su daro- vatelji postavili uvjet, da se poslati milo- stinju samo onim Dragudanom, koji nisu neprijatelji dell' avita nazio- nalite. Mi znamo, da milostinju imadu vrednosti pred Bogom i čestitimi ljudmi, iada kad se ju dieli bezuvjetno i kad onaj, koji ju prima, nemora pasti na koljena pred darovateljem. Ta i sv. pismo nas uči, da dileci desnicima milostinju, nesmjie za to znati lavicu. A g. Matteo Grossich obavješto je mlodar porečko-trčdansk- eku gospoda na veliko svono pak se priči, što tuj dolazi od tobožnjih prijateljah puka, kakav je valjda i sam. Rado bi znati pod- kojimi se je uvjetit diello carski dar i jun- tina pomoć, poslano u istu svrhu? Kad bi nam se hitjeo gubitli vrijeme sa g. Matteo Gros- siehom, mi bi mo dokuzali, da su poslani- nje glavine godice u Istri oni njegovi to- božnji neprijatelji puka bar sto puta više sahrali i potdileli istarakomu seljaku neprijatelja ga nikad, jeli on Hrvat ili Talijan, prijašnji li neprijatelj dell'avita nazionallite. Na koncu imademo jednu molbu na g. Matteo Grossich-a. Željmo nalme znati, koji mu je ot porečko li pazinske gos- podo sastavio onu poslanicu na Imilpen- dentu, nošto znamo, da nije kadar s raz- daka pravilno u svojem tobož materijal- skom jeziku napisati. Odgovor je jur na pošti plaćen.

Svuda neredi na poštah. Pod tim naslovom pišu nam dne 20. pr. m. iz Boka kotorske: Da se znade kak- e nstočno izvršuju i ovdje poštarke posle, izvolite vratiti li Vaši olejani list sle- deće: Često imamo prigodu čitat u dionoj »Našoj slogi« kakve neurednosti vladaju tamo amo, kod poštah u Istri glede raz- šiljanju novlinah, plamah itd. Ali žali- bože, ni mi u Dalmaciji nelmamo razloga smijati se. Posred mnogih sluđaševah ne- reda, neka Vam bude dosta sljedeći: Jedna dopisnica, stavljena na poštu u Kotoru, bi- jaše odpremljena za jedno mjesto Boka kotorske, koje od njega leži sat daleko; ali ona upotrebi za to ništa više, no samo malenkost od 11 danah! Kuda su joj šinili putovati, to Bog znade! Ali izvestno je, da je doista mjesta vidila, jer oim poštar- skog padata izručeba i dolazka ima još i drugih iz Grčke, te parobrodom iz Trata, sva izrečkana radi odkušenja od kolore, kojemu je bila podvržena, dospje napokon amo.

»Ako tihva plače, ni Šparta se ne- smijie, st. « je riči.

Ovoliko nad dopisnik.

I sami čitamo česte tužaljke u dalmat- inskih listovih radi nerada, što no vladu na tamošnjih poštah. Možemo al dakle i u tom sa Dalmacijom pružiti ruku. Nu, već bi, da se sa tamo i li neradi do mala popravi. Govori se nalmo, da će ovoličnj razvnliti poštah, koji je ovih danah navršio 40 godian službe i kojemu smo se mi to- liko puta radi nerada na pošti unlud utekli, za koji mjesec u penziju. Njega bi imao naslodiiti dalmatinski razvnliti poštah, da nastavi kod nua njemačko-talijanski politiku kod poštah. Ono što gose iz Dalmacije, dođje dobro nam jednikom. I tako će moći pružiti svoju dooslu novi razvnliti poštah stajekom junjaku, koji nam se luto oveduje za to, što je morao iz Dalmacije bježati.

Porečka obćina. Poluj za- ključio obćinskoga vieda dne 24. novembra glade proračunu za god. 1887, obćinski troškovi iznaujuje fr. 27.038 a dohodci fr. 4930. Da se pokrilo manjak od fr. 22.478 kmakljivost: sa sljedeći nameti, koje će knat platići tamošnji obćinari: a) dnoli na meno i vino 100%, b) »a svaki hekto- litar šprita 1. katogorije fr. 10.03, o) za svaki hektolitir šprita 2. katogorije fr. 9.98, d) za svaki hektolitir piva for. 1.70, e) za taravno dnvico liš porozo 30%. Ako on zarunu u obzr još državlji i zemaljski porozni, zemaljski nameti li adolomni te osouor, to se lahko može proračunati, ko- liko će platići poreški obćinari.

Is Zmija nam javljaju, da se tamo puk jako smuđuje, što nije ni danja jošto rišono pitanje šampuka. Puk znado, da je bio natjeđaj otvoren, da je mollo za to mjesto jedan od najboljih mladjih sve- donikah, da je taj bio patronu predložio i napokon znado, da je dva krivnja na ta ljnasnoj gospodi i na onih, koji li slušaju li se jib boje, što to pitanje do sada re- šeno nije.

Molimmo dakle naše, crkvene poglavare, da se već nešto i za nas učini, jer ovako dalje ide nemože. Poglavari nebi znaju, da gospoda nomare na te crkvu ni za popa, te da nastoje odvratiti i nas kmotove od vjere i njezinih naučiteljah. Upravo radi toga nemožemo dokučiti, kako mogu li liberalna gospoda i u crkvenih stvarih glavnu rič voditi? Zar mora ojhova uvjek valjati, dapače i u dišto vjerskih pi- tanjih? Nedajne gospodo pastiri, da se sviet bez potrebe odviše smuđuje.

Talijanom je u Dalmaciji odzvonilo. Čitamo u trčdanskim ta- lijanskih novlinah, da je u sjednici-pripravnicel skupinah družta »Pro patria i austriacum« Primorju nedavno utrojivši se, dr- žanjou u Tratu dne 28. p. m., neki djelci zastupajući Dalmaciju, živim bojami i vrlo vatreno orisao biesno (?) stanje Tali- janah u Dalmaciji. Dr. Vauzelan, jedan od vođjah trčdun- skih radikalah, odgovori tomu vatrenomu delji iz Dalmacije, da je žaliože talijan stvo u Dalmaciji u preveliki pogibeli, a da bi se spasu nadati moglo, da pomoć, koju bi sludajno dalmatinskim Talijanom pruži. ostale pokrajine nebi ih od pro- pasti spasila, a da li svakako pridela raz- voj družtenoga rada u ostalih središčih,

koja trebaju podpore ni koja su stalna i vrata u odporu i o kojih ima nade, da će uspjeti.

Drugi ričmi, trčdanski Talijani od- kazali su svaku pomoć dalmatinskim Ta- lijanom, kojih je udas već odlučio!

Čestitamo našoj braći u Dalmaciji!

Hrvatski mramor izvan Hrvatske. Zagrebački »Obzor« piše o hrvatskom mramoru sljedeće: Mi smo već spomenuli o hrvatskom mramoru, koji je počeo bilzu Generalskogastica kopati g. Petar Dumidž, koji je skradista toga mramora i u Zagrebu uredio. Među su- kojimi domaćimi kipari i poduzetnici upo- trebili će taj mramor i naš umjetnik kipar g. Rendić kod mauzoleja za obitelj Mor- purgo u Tratu, te se je vrlo svido svim, koji su ga vidjeli. Doznajemo, da je gosp. Rendić narudio i dalje jednu vrst mramora, krasnu sivu sa orvenkastim i bielim toč- kumi, te propletenu animi šilicom. Ovaj kamen želi naš umjetnik upotrebiti za ud- grobnipomenik jednoga nedavno umrvšoga člana trčdanske porodice Callera. Bez dvojbe će se i ova vrst mramora svjediti, te si stedi glas, koji zaslužuje.

Duga koča izratka pa- met. Ova razočalo osmrđuju često mužkarci ženski spol, koji da ima od mu- žkaraca »kračno« pamet. To se nemože uroti potpuno kao pravilo, jer imadu i kratkih koča sa kratkom pameti i obratno. Imadu dakle i u tomu mnogo i mnoge iz- nimakali, i to koji u muškotm teli u ženskotm spolu. Na gornji narlov mislimo, da od- govora nekomi priklčinjav, koje sa izu- mile nove uakti li urea sa svojo deširo, to ga već i u život utvilo. Taj nakit unatoli li malo krletko (gubio) od stinlih silah, slamatuje plativu li eviotnih ukraeah u obliku okruglih muških deširah, u koje je živa pten smjotstona. Tako blijavu jur noko gospodija u knzalitu a knnarlonat, čitai i orvonpokramli; neka gospodija u polužna- otion odloa imadaju silavija u ornom plativu od žite. U gdje koje moguće se u eviotnoj krletoi vidjeti i bieli golubi. U ru- kovom nakitu dolaeo ono u knzalitu. Dok se na pozornici govori, dotle se to još može podnositi; životinjice se dugodane i obično apusto glaviju; kada pak gneha zavuđi i kad se pjesme počnu pjevati, žono se dođodi, da se na glavj gospodjih zajuđje glas, kojim mali pjevadi svojim ko- legam na pozornici hođo da pokazu, kako treba vikati. Nao knzalitnih ravnateljah već sa tomu nesnomonom liru objavlji rat i zaključili, gospodjam sa živim nakikom na glavj, zbranitati ulaz u knzalito.

Sultan i Crnogorci. Is Cr- nigrada javljaju, da je poslno Sultan u crnogorsku pristolnicu, on Cetinje 50 turskih rodovnah smožidilo i osmanlijice, da se razdiele među najbolje crnogorske junjke. Eto, kako znado i sultan odiko- vati junjadno crnogorskih vitezovalah, promda su njomu i njegovim predstatnikom upravu oni zadali trieta jadah.

Dug san. Ono bi se je služaj do- godio ovih danah u nekoj berlinskoj gos- tioni. Sjedio ondje nekoliko gospodo u družtvu, te razgovaralo o volikih sgodit- nih u lutriji, o bahtinah itd. Najednom se jedan gospodin zavau u naslonjaj i pri- vorio oči, reče gostionišaru u šal: »Ne- probudite me, dok nepostenem milijuna- rom«. Gostioničar odgovori: »Te se ne- deće više ni probuditi, jer spavajući nije postao još nitko milijunarem. No gostio- nišar je žalibože govorio pravo, jer kad je za pol sata bilo spavađa probuditi, opazi, da je mrtav. Paia mu je u san kap.

NEUKU NAUKA.

Protiv kukuruznoj už. Buduć nam je nedavno prijatelj iz sreanje izrejavio, da se ljetos na nekolicin kukuruznih po- javio nekakvi zarezni, koji je kukuruzu silno naškodilo i budući da sudimo, da će to biti kukuruzna už »Tetraneura Umi« koja je i u Hrvatskoj ljetos silne štete po- činila. navuđjamo eto niže okružnici, koju je hrvatska vlada obzirom na tu už izdala želeđi da se njom i naši kmotovi okoriste. Ta glasi: Povedom tim, što se je na ječajnih kukuruziših u nekih prijelih pojavila u velike kukuruzna už »Tetra- neura Umi«, žezala je kr. zem. vlada, odjel unutarnji, ovu okružnicu, da pouku svicu svakomu, koji se kulturom kukuruzna bavi.

Kukuruzna je už samo pralaznoga tra- janja i nečivi više od jedne godine danah.

Mjesec junija dolzi taj zarezni, koji sa bre- slovah na konaje kukuruzu, kojemu done- lica može škoditi, naročito onda, ako je kasno poslan. Ranom, mjeseca junija dosta razvijenom kukuruzu, nemože už ni malo naškoditi, dočim kasnomu, u juniju jošto slabo razvijenom kukuruzu tim više naškoti, čim veća suša u vrijeme vlada, te čim je lošije tlo.

Najbolji liok proti kukuruznoj už bi- či, ako se tlo, za kukuruzu opredieljno, pred zimom čim dublje preore, te tako kroz zimu promrzne; uz to neka je takovo tlo dovoljno zagnojeno i neka se a proljeđa čim ranije uj kukuruz poslje. Takav je kukuruz od pomenute užti tim sjegnurji, čim mu suđa manje naškoditi može, od koje ga uz opliao obradivanje tla brani, zračnu vlagu upijajući gnoj i duhoka ra- hlinna tla, odlikujuće se takodjer tim, što iz zrakle upija vlagu, koja onda, kad treba iz najdošnjih urahljenih slojevah mekote, do korleja kukuruzne uzlazi.

Tlo dakle svoje tlo pred zimom duboko preore, valjano ga zagnoj, te što je mo- guće ranije unj kukuruz sila, taj se ne- treba nimalo plaišiti kukuruzne už.

Članovi Bratovštine hrv. ljudi u Istri.

Kastar, 8. decembra 1886.
Josip Kalčić, zvonar u sv. Matjeju 50 novč., Nadala Superlin 30 novč., Dr. Anton Duklić 2 f., Ivan Franjo, duh. pomoć, u Kastru 1 for., Petjo Dubrovski, obć tajnik u Kastru 1 for., Rudolf Jurinčić, trgovac u Kastru doplatio kao utemeljitelj, 45 for., Robert Vrh, posjedniki Kastru 1 for., Ivan Bradić, kovad, B. 20 novč., Dr. Matko Jaganju, Voloavko 5 for. 07 nov., Marin Šimundar Soto Jur, Mošdonice 2 f., Juraj Dolžan duh. pom., Mošdonice 1 f., Franjo Purš 4 Anđrljov, gimnazijalno 50 p., Bar- barea Veljkova, kulturnik Mošdonice 1 for., Josip Rebniči, trgovac Mošdonice 50 novč., Ivan Dubčivi, posjdnik Mošdonice 1 for., Petar Dešković, trgovac Mošdonice 1 for., Krasava Mohovli Mošdonice 1 for., Šta- rutić Car, ljak Mošdonice 1 for., Pavica Gra- vurić, učionica Mošdonice 30 novč., Ivan Domalduvić, posjdnik Mošdonice 80 novč., Franjo Karšnji, ljak Mošdonice 50 novč., (Šteti.)

Dopisnica uprave.

Od 1.—5. tek. mjeseca poslano nar: pred- platu: P. n. og. P. D. Boš do 80. junija 1887. — R. P. sv. Mihovil do 30. junija 1887. — R. P. sv. P. D. Zadar za tri god. — L. A. i B. A. Pul za god. 1886. — H. J. Nagy-Majtoy do 1. decembra 1887. — G. J. Gradčić za jednu god. — Šk. D. L. G. i B. — C. M. Bušak za jednu god. — D. J. Zadar do konca 1887. — V. P. Matkica do 15. nov. 1887. — K. M. Trat f. i do konca 1889. — Br. dr. Kranj f. 1.50. — J. J. Pod- pruzni f. 1.50, dugovata nam još za god. 1885. f. 2 a za god. 1886. nov. 50. — P. J. Vižnada for. 2. —

Lutrijakli brojevi dne 4. decembra.

Trat	49	19	44	18	70
Buda	7	9	14	27	87
Lina	89	69	13	2	83
dne 7. decembra.					
Prag	33	54	86	40	24
Lvov	45	28	60	94	69
Hermannstadt	10	68	68	70	53
Innsbruck	67	30	83	14	37

Trčdanska burza dne 8. decembra.

Austrijska pap. rata for.	84.10	do for.	81.25
Ugarska	91.60	do	94.60
Itala u 200 %	104.40	do	104.50
Belg. banko	878	do	871
Št. banko	300.00	do	300.-
Talijanska renta	100.75	do	100.75
I. u od. 10 lirah			
Austrijski	125.25	do	125.60
Napoleoni	9.80	do	9.97
C. kr. eokini	5.80	do	5.90
Državno marke	61.60	do	61.75
Italo franczko	49.95	do	50.-
Talijanska lira	49.60	do	49.99

Natječaj.

Usljed zaključka obćinskoga za- stupstva dne 24. novembra tek. god. razpisuje se ovim natječaji za tajničko- razpisničku službu u godišnju plaću od 700 for. a v. plativu u mjesečnim antocipatnih obrocih iz obćinske blagojne. Natječatelji imaju svodočbami iz- kazati: a) da mogu samostalno obavljati obćinske poslove te voditi blagajničke knjige; b) da podpuno poznavaju u go- voru i pismu hrvatski kao uredovni, te talijanski i po mogućnosti ajzarčki jezik. Molbenice imaju se podnositi ovom obćinskomu glavarstvu do 15. je- nara 1887.

Žrnjine dne 4. decembra 1886.

Obćinski glavar Perić.

